

دیدار رئیس‌جمهور با فرماندهان عالی‌رتبه نیروهای مسلح

گروه خبر: مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور عصر دیروز با حضور در وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با فرماندهان عالی‌رتبه نیروهای مسلح دیدار و گفت‌وگو کرد. در این نشست که با صرف افطار همراه بود، پزشکیان ضمن قدردانی از تلاش‌های نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، با فرماندهان عالی‌رتبه به گفت‌وگو و تبادل نظر در خصوص مسائل دفاعی و نظامی پرداخت.

بیم و امید در فضای گرگ و میش

دولت پزشکیان در چه شرایطی به پایان سال رسید؟

رضا رئیسی

روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی

شاید این ادعا بیهوده و غلوآمیز نباشد، اگر بگوییم سال ۱۴۰۳ در سپهر سیاست ایرانی و مسائل مبتلا به حکمرانی و چالش‌های ریز و درشت داخلی و خارجی یکی از عجیب‌ترین، غریب‌ترین و پر حادثه‌ترین سال‌های چند دهه اخیر کشور را تجربه کرده و از حیث تنوع و گستره تکان‌های سپری شده در سطوح و لایه‌های مختلف و متکثر سالی پر از فرازونشیب و فراز و فرودها و روندهای معمول و متداول و حتی می‌توان گفت؛ شاخص و متمایز را از سر گذرانندیم.

در ابتدای سال و با گذشت نزدیک به هفت ماه از عملیات طوفان الاقصی، اولین شوک تحمیلی به‌ساختار حاکمیتی جمهوری اسلامی، جسارت رژیم صهیونیستی در هدف‌گیری اماکن دیپلماتیک ایران، فراتر از موازات مرسوم چنددهه‌های و حتی چندساله حملات به نیروهای مستشاری ایران بود که به‌مثابه عبور از تمامی خطوط قرمز به حساب آمده و چاره‌ای جز پاسخگویی برای بازگشت موازنه به‌میز منازعه باقی نمی‌گذاشت. ایران هم بالاخره خرق عادت کرد و از عمق سرزمینی خود اهدافی در خاک اسرائیل را هدف حملات موشکی قرار داد، هنوز تیوتاب ماجرای عملیات وعده صادق به پایان نرسیده بود که بعد از ۴۵ سال، عالی‌ترین مقام اجرایی کشور به همراه وزیر امور خارجه، آن هم در میانه همه این غوغاها، در حادثه‌ای غریب از ذهن و ناگهانی دارفانی را وداع گفت و یک خلأ سیاسی جدی رخ نمایاند. حالا علاوه بر تیوتاب منطقه‌ای و شرایط شبه‌جنگی، ثبات‌زایی سیاسی نیز به چالش‌های روز حکمرانی افزوده شده بود و این همه را به وضعیت ناخوشایند اقتصادی و فشارهای روبه‌تزايد معیشتی و شکاف‌های طبقاتی و ناخشنودی‌های اجتماعی پس از حوادث ۱۴۰۱ باید افزود تا بازگوکننده شرایط آن روزهای کشور باشد.

در چنین وضعیتی، برگزاری یک انتخابات غیر منتظره و ناگهانی هم بنابر الزام قانونی به‌ساختار حکمرانی تحمیل شد. آن هم در وضعیتی که اندکی شرح آن رفت و در پیامد برگزاری چند انتخابات سرد و کم‌رونق و صحنه‌آرایی جریان خالص‌ساز در رابطه توأمان علت و معلولی با آن چند دوره انتخابات، سپهر سیاسی و اجتماعی را در شرایطی قرار داده بود که برگزاری یک انتخابات استاندارد و متعارف را دچار شک و تردید می‌کرد؛ چه رسد به آنکه در پیامد برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، شاهد برون‌رفتی ملموس و محسوس و خوش‌نمایه و آتی‌ار نوین‌بخش باشد اما در کمتر از دو ماه، چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری با مشارکتی فراتر از انتظارات و برخلاف رویه چند دور انتخابات اخیر از سال ۱۳۹۸ برگزار و شور و تحرک و رقابتی جدی را رقم زد و نشان داد که رشد و بلوغ سیاسی در لایه‌های مختلف و متکثر جامعه برخلاف منویات و اغراض جریان خالص‌ساز و اتهام چندین ساله آنان و نیز تبلیغات و پروپاگاندا و سیاه‌نمایی و یأس‌آفرینی جریان‌تعارض خارج از اتمسفر داخلی، به شکلی رقم خورده که می‌توان با همه تلاطم‌ها و فرازونشیب‌های سپری شده، انتظار بهبود و تغییر شرایط را داشت. شاید چیزی عطف به‌سخنان مرحوم هاشمی‌رفسنجانی که بعد از انتخابات سال ۱۳۹۴، گفت که اکنون اگر بمریم، خیال‌م راحت است که مردم آگاه شده‌اند...

دولت چهاردهم در رأس هرم خود مردی را داشت که نه برآمده از مبارزان و نقش‌آفرینان مؤثر در پیروزی انقلاب بود، نه خاستگاه حزبی داشت و نه شعارهای پرطمطراق و پوپولیستی می‌داد. ناآشنا به سیاست نبود؛ اما در چارچوب یک سیاستمدار مطرح و کاربزماتیک نمی‌گنجد. اقتصاددان نبود؛ اما سخن از نگاه کارشناسی و رجوع به متخصصان می‌زد، بر لزوم رواداری فرهنگی و هم‌پذیری سیاسی و اجتماعی و فرهنگی تأکید می‌کرد و از همه مهمتر، می‌گفت که برای دعوا و جارو جنگال نباشد و به‌دنبال تنازع طلبی با ارکان ساختاری و حتی منتقدان و مخالفان خود نیست. او در طول حیات سیاسی خود، از حق و عدالت و انصاف زده بود و اکنون می‌گفت که صادقانه آمده است تا عطف به این مرام و مشی اخلاقی و باورهای اعتقادی خود کاری کند و برای حرف‌هایش رگ گردن گرومی گذارد. مانفیست مختصر و مجمل او و پارادایم طراحی شده‌اش هم نظر نخبگان سیاسی خسته از پروژه خالص‌سازی و آینده تیره‌وتاریک پشت این ذهنیت را به خود معطوف کرد و هم قشرهای محروم، عدالت‌خواه و ناب‌خوردار جامعه را به خود مجذوب ساخت و آنی شد که شاید کمتر کسی در فردای حادثه رخ داده برای رئیس‌جمهوری فقید انتظارش را داشت. شاید بر بسیاری از ما به‌واسطه آنکه در دل این تحولات شتابان و پربهایه قرار داشتیم، درک آنچه در آن روزها گذشت و ابعاد کار و اتفاق بزرگی که رخ داد تا هنوز هم مکشوف نباشد. به‌خصوص که بلافاصله بعد از انتخابات نیز مجال تنفس و آرامش نداشتیم و تحولات شتابان داخلی و خارجی روی روز تند قرار داشت و از همین حیث، از کار بزرگی که

زاکانی در راه محکمه

پاسخ شهردار تهران به هم‌میهن درباره سر‌نوشت پرونده خود و دامادش

ممنوعیت تبلیغات کالاهای اسرائیلی

یکی از اتفاقات مهم در این جلسه تصویب «ممنوعیت تبلیغات کالاهای اسرائیلی در سطح شهر تهران» بود. مهدی بابایی، رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران در تشریح این طرح، گفت: «علاوه بر ممنوعیت تبلیغات، فروش این کالاها در فروشگاه‌های شهروند و میادین میوه و تره‌بار و خرید این کالاها توسط شهرداری در برنامه‌ها نیز ممنوع است. هرگونه تبلیغات از امکانات و ظرفیت‌های تبلیغاتی شهرداری برای کالاهای دارای نشان اسرائیلی همچون کوکاکولا و نستله و شرکت‌های تحت لیسانس اسرائیل ممنوع خواهد بود.» در نهایت طرح ممنوعیت تبلیغات کالاهای اسرائیلی در تهران با حداکثر آراء موافق به تصویب رسید.

خانه اندیشمندان تعطیل نشده است

علیرضا زاکانی، شهردار تهران نیز پس از جلسه شورای شهر و در حاشیه آن با حضور در جمع خبرنگاران درباره حکم دیوان عدالت اداری مبنی بر «بازپس‌گیری خانه اندیشمندان» گفت: «در نحوه واگذاری خانه اندیشمندان کار غیرقانونی و تخلف صورت گرفته بود که پیگیری و تجدیدنظر شد. کاری که ما کردیم در راستای تحقق قانون بود. اگر این چنین عمل نکنیم سنگ روی سنگ در این شهر بند نمی‌شود. نمی‌توان به خواست خود بخشی از شهر را حبس کرد. خانه اندیشمندان با گستره بیشتر، خانه اندیشمندان باقی خواهد ماند. عملاً این خانه جامعی خواهد بود که اندیشمندان نظرات خود را اعلام خواهند کرد و نه‌تنها محدودیت ایجاد نمی‌شود بلکه گشایش جدی ایجاد خواهد شد. اصحاب رسانه به کل موضوع نگاه کنند.» زاکانی با بیان اینکه خانه اندیشمندان تعطیل نشده است، گفت: «شهرداری صاحب امکانات متعددی است که طبق روال قانونی باید واگذار شوند. اگر کسی مسئولیتی داشته باشد و در جایگاه خود اقدامی را انجام دهد و بخشی را به نام خود کند، از لحاظ قانونی مشکل دارد؛ لذا ما مسیر قانونی را طی کردیم، ما تلاش می‌کنیم که اندیشمندان اندیشه

پریسا هاشمی گزارشگر شهری هم‌میهن

حواشی سبید و سیزدهمین جلسه شورای شهر تهران مهم‌تر از خود جلسه به نظر می‌رسد. روز گذشته پیش از شروع جلسه اصلی مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران در پاسخ به سوال هم‌میهن درباره سرنوشت تحقیق و تفحص از سازمان املاک و مستغلات شهرداری گفت: «روی این کار شما هم تحقیق و تفحص کنید، به یک جایی می‌رسید، انشالله.» او در جمع خبرنگاران به اظهارات مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور درباره بحران‌هایی همچون کم‌آبی و فرونشست‌ها که گریبان تهران را گرفته است نیز اشاره و تأکید کرد: «بحث‌های مطرح‌شده کاملاً درست است و خوشحالم که به این موضوعات مانند فرونشست پرداخته است و این مباحث مدنظر ایشان است. ایشان (پزشکیان) خیلی خوشحال بود که بودجه شهرداری تهران بالاست. ما گفتیم که این بودجه متعلق به ۱۲ میلیون آدم است. اگر تقسیم کنید به افراد سرانه آن رقم خیلی بالایی نمی‌شود و اگر بخواهیم ۵۰۰۰ دستگاه اتوبوس بخریم باید تمام بودجه شهر را پرداخت کنیم. در تهران به ۵۰۰۰ دستگاه اتوبوس هم نیاز داریم.» چمران افزود:

«درست است که موضوعات استان تهران در این جلسه مطرح شد اما موضوعات مطرح شده به شهر تهران هم بازمی‌گشت و مربوط بود.» این جلسه ابتدا با کمتر از حدنصاب اعضای شورای شهر شروع شد اما پس از قرائت قرآن به حدنصاب رسید. پس از شروع جلسه چمران به زلزله خفیفی که تهران را لرزاند، اشاره کرده و تأکید کرد: «زلزله خطرناک برای تهران و به‌طور کلی کشور است که روی خطوط زلزله‌به‌ویژه بافت‌های فرسوده شهر ما است. به همین دلیل تلاش می‌کنیم هر چه زودتر و سریع‌تر بافت‌های فرسوده را نوسازی کنیم. بیشتر به دلیل این است که در مقابل این زلزله‌ها مقاوم باشد. علاوه بر آن مردم هم از یک شرایط نامناسبی به یک زندگی سالم‌تری دست پیدا می‌کنند.»

تهدید در یمن، پاسخ در عمان؟

گمانه‌زنی درباره پیام تهدیدآمیز ترامپ در یمن و دیدار وزرای خارجه ایران و عمان

آن‌ها را که یکی از بزرگترین اموریات‌های تاریخ ریاست‌جمهوری را دریافت کرده یا خطوط کشتیرانی جهانی را تهدید نکنید. اگر چنین کردید، مراقب باشید، زیرا آمریکا شما را کاملاً مسئول خواهد دانست و ما در این مورد خوب نخواهیم بود.»

علت اهمیت این تحولات برای ایران

ایران در قبال گروه موسوم به مقاومت دو رویکرد دارد. اول اینکه برخلاف رویه مرسوم، حمایت همه‌جانبه خود از آنان در حوزه‌های سیاسی و نظامی را اعلام عمومی می‌کند و هزینه‌های بسیاری برای اعلام این رویکرد از لحاظ مختلف پرداخت کرده است. در عین حال تهران بر این موضوع تأکید دارد که آن‌ها نیروهای نیابتی ایران نیستند. به‌رغم اینکه ایران رویکرد دوم را به‌طور رسمی بارها تکرار کرده اما طرف مقابل همواره ایران را به عنوان حامی این گروه‌ها که از نظر آنان تروریست هستند، عامل بی‌ثباتی در خاورمیانه معرفی می‌کند. گاهی از تبلیغات خود بهره‌بردار سیاسی می‌کند و گاهی نیز توجیهی برای اقدامات خود می‌تراشد. آنچه در یمن رخ داد، از سه زاویه اهمیت دارد؛ نخست اینکه با توجه به شخصیتی که از ترامپ می‌شناسیم، همان دوگانه مذاکره یا اقدام نظامی را به ایران یادآوری می‌کند؛ دوگانه‌ای که مقامات ارشد کشورمان در بالاترین سطوح به آن واکنش نشان و هشدار دادند که اگر به اقدام نظامی برسند، ضربه‌های متقابل به طرف آمریکایی زده خواهد شد.

زاویه دیگر این است که ترامپ می‌گوید من ایران را مسئول می‌دانم و مشخص نیست اقدامات بعدی آن‌ها در صورت ادامه عملیات انصارالله چه خواهد بود. بخش دیگر، تهدیدی است که عملیات انصارالله ایجاد کرد. در صورتی که آن‌ها پایگاه‌های آمریکا در منطقه را بر اساس تهدیدهای اخیر هدف قرار دهند، بحرانی همه‌گیر ایجاد خواهد شد که ایران از آن گریزان است. پایگاه‌های آمریکا در جنوب خلیج فارس هستند و بحرانی که ایجاد خواهد شد، نیاز به بازگویی ندارد.

در صورتی که بار دیگر حملات به اسرائیل آغاز شود، بحران دریای سرخ وارد مرحله جدیدی می‌شود. ایران در حال حاضر تمام تمرکز خود را بر باز کردن کلاف در هم‌پیچیده پرونده هسته‌ای کرده است؛ پرونده‌ای که با رخ دادن هفت اکتبر و جنگ در اوکراین، بسیار پیچیده‌تر از قبل شده و بحران دریای سرخ آن را پیچیده‌تر می‌کند. مرور تحریم‌های اخیر اروپا نشان می‌دهد که آنان نیز اقدامات انصارالله را یکی از دستاویزهای اعمال تحریم‌ها علیه ایران قرار داده‌اند. تنها چیزی که ایران در حال حاضر احتیاج ندارد، یک بحران جدید است.

محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

همزمانی تجاوز نظامی آمریکا به یمن، تهدید لفظی دونالد ترامپ علیه ایران و سفر ناگهانی سیدعباس عراقچی به عمان، برای ناظران سوال‌برانگیز بوده است. این موضع از چند جهت توجه‌ها را با خود جلب می‌کند. ابتدا اینکه هفته گذشته نامه رئیس‌جمهور ایالات متحده خطاب به مقام رهبری توسط انور قراش مشاور دیپلماتیک رئیس‌کشور امارات به تهران آورده شد. با توجه به ارسال این نامه، و سفر از پیش اعلام‌نشده عراقچی به مسقط، ابتدا ذهن به این سو می‌رفت که شاید پاسخ این نامه به عمان برده شده باشد. احتمالی که به‌طور رسمی تأیید یا تکذیب نشده است.

زاویه دیگر این است که عمان قدیمی‌ترین کنال ارتباطی ایران و آمریکا است و احتمالاً رئیس‌دستگاه دیپلماسی کشورمان با توجه به تحولاتی که دیروز رخ داد، برای رایزنی به مسقط رفته است. این رایزنی می‌تواند جهت ارسال هشدار به طرف آمریکایی یا دریافت و ارسال پیام انجام شده باشد. چراکه آنچه در یمن رخ داد و پاسخی که انصارالله به عنوان گروه حاکم بر یمن خواهد داد، با توجه به تجربیات پیشین خبر از آغاز احتمالی یک بحران جدید می‌دهد. ابتدایی‌ترین پیش‌فرض نیز همان خبر رسمی است که وزارت امور خارجه کشورمان منتشر کرد و نوشتند که سفر مذکور به منظور رایزنی درباره تحولات یمن و تجاوز نظامی آمریکا به علاوه بررسی آخرین وضعیت روابط دوجانبه انجام شد.

یک بمباران و یک پیغام

ترامپ چه گفت که اهمیت خاصی داشته باشد؟ پیش از آنکه به گفته ترامپ بپردازیم، باید بر اقدام او علیه یمن تمرکز کنیم. رئیس‌جمهور ایالات متحده احتمالاً سنگین‌ترین عملیات نظامی ماه‌های اخیر را علیه یمن اجرا کرد؛ عملیاتی با استفاده از بمب‌های سنگرشکن در مواضعی واقع در صعد و صنعا که غیرنظامیان را نیز هدف گرفت. این حمله که با مشارکت نیروی هوایی بریتانیا انجام شد، پیامی نیز ضمیمه خود داشت. پیامی که ایران را به حمایت از حوثی‌ها متهم می‌کرد و بیش از پیش صراحت داشت. در بخشی از پیام ترامپ خطاب به ایران نوشته شده بود: «حمایت از تروریست‌های حوثی باید فوراً پایان یابد! مردم آمریکا، رئیس‌جمهور

گزارش یک

گزارش دو